

HVA ER EGENTLIG *intuisjon og telepati?*

Kroppsspråk, intuisjon og telepati er alle måter
å forstå seg selv eller andre på som ikke involverer
språk, logikk eller viten.

—
AV ÅSE DRAGLAND

Noen ganger bare vet vi hva som er riktig, eller hva vi bør gjøre. Denne følelsen kaller vi intuisjon. Enkelte mennesker er flinke til å lytte til kroppen sin, men de færreste av oss bruker likevel intuisjonen. For hvor kommer den fra?

Den psykologiske forklaringen er at intuisjon handler om å få rask tilgang på informasjon man allerede har i seg. Vi tar inn så mye informasjon til daglig at det ikke er plass til alt i bevisstheten vår. Noe må lagres i det ubevisste, og det er denne kunnskapen som hentes fram igjen.

Biologien definerer derimot intuisjon som et instinkt vi har i oss fra vi er født. Vi reagerer på noe og handler direkte uten å tenke noe mer på det. Evnen er helt naturlig og skal ikke analyseres eller tolkes.

Lignende forklaringer kommer fra det alternative miljøet. Såkalte «klarsynte» mener intuisjon er en magefølelse og at det handler om å lytte til indre signaler.

– Jeg opplever det som energier i ulike frekvenser – som radiofrekvenser, sier Michael Winger som er Lars Monsens healer og kjent for å ha bidratt til å finne savnede personer. – Og det er masse energier over alt. Så det å klare å føle på den riktige frekvensen, er en utfordring. På samme måte som alle kan lære å spille fotball, så er dette noe også alle

kan i større eller mindre grad, mener Winger. Informasjonen ligger tilgjengelig, det er bare å ta den inn.

INTUISJON UT FRA ERFARING?

Siden intuisjon er vanskelig å måle og å få øye på, har den en tendens til ikke å bli vektlagt. Men det finnes også en mer forståelig forklaring på hvordan slik kunnskap skapes.

Lars Erik Bjørklund har skrevet en avhand-

Den psykologiske forklaringen er at intuisjon handler om å få rask tilgang på informasjon man allerede har i seg.

ling med utgangspunkt i ulike studier av intuisjon. Han hevder at det vi kaller taus kunnskap, er basert på erfaring.

Bjørklund viser til studier på 1980-tallet der sykepleiere kunne foreta vurderinger og bedømmelser svært raskt ut fra at de hadde lang fartstid i yrket. De fornemmet dette som en intuitiv evne. På 1990-tallet ble det gjort lignende studier av leger og forretningsmenn, med samme resultat. Det

er ikke noe nytt at folk med lang erfaring ofte er bedre enn nybegynnere på det de gjør, men noen gode forklaringer på hvorfor det er slik, har man ikke hatt.

For noen år siden oppdaget imidlertid nevrologer at den menneskelige hjernen har to systemer for å motta og analysere sanseinntrykk; bevisst og ubevisst. I det ubevisste eksisterer nemlig sanseinntrykkene våre sammen med bilder vi har lagret tidligere.

Vi har alle et indre bilde av lagrede opplevelser fra tidligere i livet. Vi husker også utfallet, om det endte bra eller dårlig.

Bjørklund mener at ut fra disse lagrede sanseinntrykkene vil vi ubevisst kunne vurdere dagens situasjon og forutsi utfallet. I spesielt komplekse og informasjonsrike situasjoner med mye støy er evnen særlig viktig.

– Vi har et minne som må bygges opp av sanseinntrykk. Det kan være lukter, gester og en kombinasjon av inntrykk som er vanskelig å beskrive. Dette er hva vi kaller vår intuisjon, og den forteller oss noe, sier Lars Erik Bjørklund.

– Jo flere varianter av en situasjon som vi har opplevd, jo rikere bildebok vil vi ha og desto større er sannsynligheten for at vi gjenkjenner oss selv i en ny situasjon. (Bjørklund 2008).

OM ÅSE DRAGLAND

- Hun har over 30 års erfaring som forskningsjournalist, og har blant annet vært redaktør for forskningsmagasinet Gemini ved SINTEF/NTNU.
- Hun er nå aktuell med boken «Kroppen snakker. Ny viten om kroppsspråket vårt». Tidligere har hun utgitt boka «Kroppens skjulte intelligens».
- Åse Dragland er cand. mag. og har tidligere jobbet ved sosialkontor og psykiatrisk sykehus.

HVOR ER DET TRYGGESTE KORTET?

Mange sier seg enige i at intuisjon knytter seg til vår høyre, limbiske hjernehalvdel, og dermed er en rask, ubevisst måte å reagere på. Intuitive beslutninger er ikke noe som vi har tenkt ut nøye, men baserer seg heller på valg som har oppstått raskt og instinktivt.

Hvorfor skal vi stole på dette? Jo, forskere mener den limbiske hjernen vet svaret lenge før den analytiske delen av hjernen. Denne delen av hjernen snakker følelsenes språk og har å gjøre med tilknytning og sosialt samspill. Denne hjernedelen evaluerer forholdet mellom oss selv og omgivelsene våre, og motiverer oss til å handle ut fra det.

I en studie ble forsøkspersoner satt til å spille kort, og målet var å vinne mest mulig penger. Det personene ikke visste, var at spillet var satt opp og planlagt fra starten.

Det var to bunker med kort å velge mellom. Den ene var ordnet for å gi store gevinster etterfulgt av store tap, mens den andre bunken var ordnet for å gi små gevinster, men nesten ingen tap. Personene måtte snu cirka femti kort før de mente å ha en anelse om hvilken bunke som var tryggest, og om lag åtte kort før de kunne forklare forskjellen mellom de to bunkene. Men det som var mest fascinerende var at etter bare å ha bladd opp 10 kort i «den farlige bunken» åpnet svettekjertlene seg litt

i håndflatene til forsøkspersonene hver gang de strakte ut hånda for å ta et kort.

Det var også rundt det tiende kortet at personene begynte å favorisere den trygge kortbunken, uten å være klar over at de gjorde det.

Med andre ord, lenge før den analytiske hjernen kunne forklare hva som foregikk, visste den kroppslige intuisjonen hvor det

Mange sier seg enige i at intuisjon knytter seg til vår høyre, limbiske hjernehalvdel, og dermed er en rask, ubevisst måte å reagere på.

var fare, og ledet personene mot sikkerhet. (Bechara 1997)

BESLUTNINGER I KRISESITUASJONER

I forsvaret, politiet, brannvesenet, redningstjenester og andre utrykningstjenester, er man avhengige av at ledere og medarbeidere greier å ta gode beslutninger i kresituasjoner siden det er stort tidspress, mye usikkerhet og mye som står på spill.

Bjørn T. Bakken har tatt doktorgraden sin

ved Handelshøyskolen BI, og sett på hva som skal til for å ta gode beslutninger i kresituasjoner. Han skiller mellom to hovedtyper av beslutningsstiler: intuitiv og analytisk beslutningsstil.

Intuitiv beslutningsstil er evnen til å ta raske beslutninger under tidspress basert på tidligere erfaring. Det handler ikke om å ta beslutninger på lykke og fromme, eller på ren og skjær magefølelse. I følge Bakken utvikles den intuitive beslutningsstilen gjennom erfaring.

Analytisk beslutningsstil går derimot ut på å ta beslutninger på en grundig, systematisk måte. Man bruker tid på å gå gjennom alle detaljer og sikre at beslutninger er i tråd med formelle retningslinjer og krav. For en uerfaren kan analyse være et nødvendig verktøy for å fatte beslutninger.

Bakken hevder at selv om den enkelte beslutningstaker kan ha en tilbøyelighet til å foretrekke én av de to stilene, er det ikke nødvendigvis et enten eller.

Den dyktige sjakkspilleren ser ofte lynraskt sitt neste trekk basert på sin erfaring, det vil si en intuitiv beslutning, men bruker likevel tiden han har til rådighet for å analysere mulige utfall av dette trekket. Ofte, men ikke alltid, flytter han brikken i tråd med den raske, intuitive beslutningen, sier han.

» Foto: Thinkstock

I en virkelig krise har man rett og slett ikke tid til å vente på at du har tilstrekkelig informasjon til å danne seg et bilde av situasjonen og analysere den.

Man må raskt ta de første beslutningene og basere seg på sin erfaringsbaserte intuisjon. (Bakken 2013)

JEG FØLER AT NOEN STIRRER

Det finnes også andre utslag av intuisjon – som å føle at vi blir stirret på av andre. Hvem har ikke opplevd å sitte i et vindu og stirre ned mot et menneske som går på gaten for så å erfare at dette mennesket løfter hodet og ser direkte opp på deg.

Opplevelser som dette er nesten skremmende, og kan også skje motsatt vei: Du føler at noen ser på deg, snur deg og riktig: noen trekker seg tilbake bak gardinet i vinduet. Undersøkelser viser at mer enn 90 prosent av oss har hatt en opplevelse som dette.

Biolog og forfatter Rupert Sheldrake mener at kroppen rett og slett kan fortelle oss når det står noen og ser på oss. Vi er opplærte til å tro at sinnet vårt befinner seg inne i hodene våre, og at mental aktivitet er ensbetydende med hjerne-aktivitet. Sheldrake mener at det ikke er slik; tvert imot strekker sinnet seg ut fra hjernen og over i felt som forbinder oss med andre mennesker. Disse mentale feltene i hjernen, mener Sheldrake er med på å forklare både telepati og at kroppen merker at vi blir stirret på. Om oppmerksomheten bare var inne i hodet vårt,

skulle følelsen av å bli stirret på ikke forekomme. Men om sinnet vårt kan strekke seg ut gjennom mentale felt, kan det strekke seg flere mil når vi ser på et fjellparti langt unna, og ut i nattehimmelen om vi kikker på stjernene.

Sheldrake har selv utført mer enn 10 000 forsøk med folk som jobber i par, og der den ene personen sitter med ryggen til den andre. Personen som sitter bak, ser den andre i nakken, eller ser bort og tenker på noe annet.

Biolog og forfatter Rupert Sheldrake mener at kroppen rett og slett kan fortelle oss når det står noen og ser på oss.

Hvert forsøk varer cirka ti sekunder, og «subjektet» gjetter «stirrer» eller «stirrer ikke». Resultatene har vært overveldende positive med høy grad av statistisk signifikans. (Sheldrake 2011)

TELEPATI

Sheldrake har også interessert seg for telepati og det han kaller telepatifeltet. Telepati som ofte forklares med «følelse over avstand», eller tankeoverføring, innebærer kommunikasjon av våre behov, intensjoner og følelser. I hvilken grad en slik overføring av tanker er mulig, er omstridt.

I store norske medisinske leksikon står

det: «Mange rapporter fra enkeltpersoner taler imidlertid for at tankeoverføring er et reelt fenomen. For eksempel vil de fleste ektefeller kunne fortelle at de ikke sjelden opplever at den andre plutselig kan begynne å snakke om eller ta opp et tema som de selv akkurat tenkte på. Det finnes også mange troverdige rapporter om at en person plutselig kan få en uro knyttet til en annen person som står dem nær, og hvor det viser seg at vedkommende var i nød.

Psykoterapeuter som har etablert god kontakt med en pasient, kan oppleve at de plutselig for sitt indre, får konkret informasjon om bestemte forhold som det viser seg at pasienten nettopp tenkte på. Skeptikere hevder at slike fenomener dels skyldes tilfeldigheter, dels at personer som er nært knyttet til hverandre, eller som samarbeider følelsesmessig over tid, kan lære å assosiere ved de samme ytre stimuli eller hendelser, og slik tilsynelatende overføre tanker til hverandre».

Gjennom en rekke eksperimenter med kjæledyr har Sheldrake sjekket om det han kaller telepatifeltet kan ha noe for seg. Etter hvert har han bygget opp en stor database med mer enn 5000 historier som kan deles inn i ulike kategorier.

Noen dyreeiere mener for eksempel at kattene deres kan sanse når eieren planlegger å ta dem med til veterinæren – før de har gitt noe tegn på dette og før katteburet er tatt fram. Andre forteller at hunden deres vet når de vil bli tatt med ut på tur, selv når de befinner seg i et annet rom og når eieren selv bare så vidt har begynt å tenke tanken om tur.

Åse Draglands nye bok "Kroppen snakker. Ny viten om kroppsspråket vårt."

Dette skjer altså utenom rutiner, uten at hunden hører ordet «tur» eller ser at personen gjør seg klar for å gå ut.

Laboratoriestudier utført av parapsykologer har også vist statistiske bevis for telepati (Radin 1997), men de fleste forsøk har gitt svak effekt. Det siste forklares ofte med at forsøkspersonene har vært fremmede for hverandre, og at telepati er avhengig av nære, sosiale bånd. Rupert Sheldrake trekker analogier til kvantefysikken der to partikler av samme kvante-system kan bli skilt, men likevel opprettholde en mystisk forbindelse. Og der en endring i en separert del av systemet, samtidig innvirker på den andre delen.

Han mener at vår følelse av å bli stirret på, kan oppfattes som paranormalt om vi definerer det som normalt at sinnet vårt hører til inni hjernen. Men om sinnet vårt strekker seg ut over hjernen, slik det ofte oppleves, og til og med kan binde seg til andres sinn, så er fenomenet som telepati og intuisjon helt normale. De er en del av vår biologiske natur, i følge han. (Sheldrake 2011)

KOBLER HJERNER SAMMEN

Kan man koble hjerner sammen rent teknisk for å overføre tanker fra den ene til den andre?

Amerikanske forskere fra Duke University lyktes i å forbinde hjernene til to rotter og etablere telepatisk kontakt slik at rottene jobbet sammen om å løse en oppgave ved hjelp av tankeoverføring.

I forsøket, hadde forskerne først trent rottene til å trykke på én av to spaker når et bestemt lys ble slått på. Deretter koblet de dyrenes hjerner sammen ved hjelp av små

elektroder, hver på en brøkdell av størrelsen av et hårstrå. Elektrodene knyttet sammen delene i rottehjernene som behandler motoriske signaler.

Jobben til den første rotta var å trykke på spaken. Hvis den fikk det til, vanket det en belønning.

Idet den første rotta fikk sin oppgave, ble den elektriske aktiviteten i rottehjernen oversatt til et signal og overført til rotte nummer to. Denne rotta ville så trykke sin egen spake. For den andre rotta var det ikke noe lyssignal som kunne fortelle den hvilken spake som var

.....
Kan man koble hjerner
sammen rent teknisk for å
overføre tanker fra den ene til
den andre?
.....

riktig. Det kunne den bare skjønne ut fra signalet den hadde mottatt fra rotte nummer én.

Treffsikkerheten var i gjennomsnitt på ca 64 prosent av tiden, og noen ganger opp til 72 prosent - mye bedre enn hvis rotta bare gjorde dette tilfeldig.

Forbindelsen holdt, selv når rottene var over 3.000 kilometer fra hverandre. Resultatene ble publisert i tidsskriftet Nature Scientific Reports i 2013.

I 2013 klarte også forskeren Rajesh Rao på University of Washington, ifølge det danske nettstedet Videnskab.dk, å overføre en tanke til kollegaen sin via en hjelm koblet til internett.

Andrea Stocco satt på den andre siden

av campus, og Rajesh Raos tanke utløste en reaksjon i hjernen hans, slik at fingeren hans trykket på en knapp. Forsøket krevde helt optimale forhold. Rajesh Rao satt i en stol i et laboratorium med en hatt full av elektroder på hodet. Hatten var koblet opp til en maskin som fanget opp den elektriske aktiviteten i hjernen hans (EEG).

På den andre siden av campus satt Andrea Stocco i en annen stol. På hodet hadde han en lilla badehette som skulle stimulere det området i hjernen som kontrollerer håndbevegelser. Rao skulle spille et dataspill

hvor han konsentrerte seg om å bevege høyre pekefinger, men uten å gjøre det i virkeligheten. I den andre enden av de sammenkoblede badehettene beveget Stoccos høyre pekefinger seg ufrivillig og trykket på en knapp. Stocco beskriver, ifølge en pressemelding fra University of Washington, tankeoverføringen som en ufrivillig tic. Forskerne kunne verken se eller høre hverandre under forsøket.

Ut ifra alle rapporter og observasjoner som er gjort gjennom årenes løp, er det mulig at telepati kan være et reelt fenomen uten at man i dag kan si hva fenomenet består i. Hvis dette er tilfelle, virker det som om telepati kan være en egenskap som de fleste av oss har. Samtidig virker det som om evnen er lite utviklet hos oss, og at den først og fremst kommer til uttrykk når vi er i en spesiell sinnstilstand og i nær kontakt med personer vi er følelsesmessig knyttet til. 🌐

.....
www.flux.no
.....